

Wer war Joan Sales? Hinweis auf einen Autor

Eberhard Geisler (Mainz)

Resum: L'obra principal de Joan Sales (1912–1983), la novel·la *Incerta glòria*, ha tingut una sort estranya. A desgrat del gran elogi que Mercè Rodoreda va transmetre al autor en una carta, l'obra va ser callada a Espanya (la traducció francesa va tenir més èxit i va ser comparada amb les millors novel·les de Bernanos). Només en els darrers anys apareixen crítiques que valoren el llibre degudament com a obra mestra i panorama únic de la guerra civil espanyola i –junt amb la continuació de la novel·la, *El vent de la nit*– també dels anys del franquisme. La novel·la està enfocada clarament des de la banda dels vençuts. L'article present esbossa la vida de Sales y mostra la seva actitud d'intel·lectual crític, liberal i catalanista. En el centre del llibre es observa una vivència i recerca de la plenitud d'una vida intensa, intensitat que es reflecteix en l'estil literari, ple de metàfores i, sobretot, de contrastos. Un paràgraf extens es dedica a les traces de Kierkegaard en la novel·la. És, sobretot, la figura de l'intel·lectual Soleràs la qual apareix influïda pel filòsof danès, precursor del existencialisme. Sales tracta l'aspecte religiós de les seves figures amb especial tolerància. Rebutja qualsevol poder i jerarquia dins la religió i es basa en la teologia de la creu, destacant el Crist com a Déu dels vençuts. Defensa un catolicisme que deixa entreveure traços ecumènics. L'autor, per descomptat, resta blanc possible de la crítica clàssica de la religió (que es va escandalitzar amb l'alma infantil del creient), però es manté fidel a la lletra del evangeli. Al final, l'article esbossa la postura de l'autor davant del surrealisme. La seva poesia manifesta un cert trencament enfront del surreal e inconscient. Encara que es confessi lector addicte de Baudelaire, l'autor no admet, com aquell, la simultaneïtat de l'angèlic i del satànic en el home. *Incerta glòria*, en canvi, és d'una sola peça i completament reeixida. Abraça la totalitat de l'humà i propaga un esperit al qual són estranyes les exclusions. ■

Summary: The major work of Joan Sales (1912-1983), the novel *Incerta glòria*, has suffered a peculiar fate. In spite of the high praise expressed by Mercè Rodoreda in a letter to the author, the work was little acknowledged in Spain (the French translation, on the other hand, was more successful and was compared with the best novels by Bernanos). Only in recent years have critics increasingly surfaced, paying a befitting tribute to the book as a masterpiece and as a unique panorama of the Spanish Civil War and – along with the sequel *El vent de la nit* – the years of Francoism. The novel is clearly written from the view of the vanquished. This article outlines the life of Sales and demonstrates his approach of a critical, liberal and Catalan intellectual. As will be shown, the chief aim of the author is to experience and to seek the abundance of an intensive life, to create an intensity which is expressed in his literary style that is full of metaphors and,

particularly, contrasts. A longer section of the article is dedicated to the vestiges of Kierkegaard in the novel. Within this it is above all the figure of the intellectual Soleràs who seems influenced by the Danish philosopher and progenitor of existentialism. The religious aspect is treated by Sales with particular tolerance. He rejects any form of power and hierarchy within religion and represents the theology of the cross, by attributing Christ as the God of the conquered. He defends a version of Catholicism which displays ecumenical traits. Of course, the classical criticism of religion (which viewed the childhood soul of the believer as a scandal) can be applied to the author, but he remains true to the spirit of the Gospel. At the end of the essay an eye is cast over poetry written by the author, in addition to his novel, and the implied attitude towards surrealism is investigated. From this a certain break with the surreal and the conception of the unconscious becomes evident. *Incerta glòria* is, by contrast, is monolithic and wholeheartedly successful. The novel encompasses the totality of the human, and preaches a spirit for which any policies of exclusion are foreign. [Keywords: reception, biography, politics, existentialism, intensity, style, religion, poetry, surrealism] ■